

BILUNAR NUMĂRUL 24 / 2011

CUPRINS:

Un sector energetic competitiv, cu emisii scăzute de CO2

Nu numai tarifele împiedică liberul schimb

Ajutoare de stat: Comisia adoptă noi norme privind serviciile de interes economic general (SIEG)

Promovarea drepturilor cetățenești

EDITORI:

**Paul MATEI
Alexandru ANUTEI**

*Materiale informative preluate de pe site-urile gestionate de C.E. și organismele afiliate

Un sector energetic competitiv, cu emisii scăzute de CO₂

UE publică un plan care ne-ar permite să reducem emisiile de gaze cu efect de seră cu 80%, fără ca acest lucru să afecteze competitivitatea și aprovizionarea cu energie.

UE s-a angajat ca, până în 2050, să reducă emisiile de gaze cu efect de seră cu 80-95 % față de nivelurile înregistrate în 1990. În acest context, Comisia analizează

provocările pe care le presupune îndeplinirea obiectivului UE în materie de decarbonizare.

UE a publicat în luna martie foaia de parcurs pentru trecerea la o economie competitivă cu emisii scăzute de dioxid de carbon, aplicabilă tuturor sectoarelor economice. În prezent, sunt în curs de elaborare planuri detaliate pentru fiecare sector în parte, cel mai recent fiind documentul intitulat *Perspectiva energetică 2050*.

Având în vedere faptul că evoluția cererii și a ofertei este greu de estimat, planul prezintă mai multe scenarii, analizând posibilele efecte, provocări și oportunități generate de modernizarea sistemului energetic. De asemenea, ia în calcul eventuale schimbări la nivelul infrastructurii, tehnologiei și prețului combustibililor fosili.

Decarbonizarea

Au fost create scenarii plecând de la cele patru opțiuni majore de decarbonizare: eficiența energetică, energia din surse regenerabile, energia nucleară și captarea și stocarea dioxidului de carbon. Rezultatele sugerează că:

- decarbonizarea este posibilă și, pe termen lung, ar putea fi mai puțin costisitoare decât politicile actuale;
- îmbunătățirea eficienței energetice și utilizarea pe scară mai largă a energiei din surse regenerabile sunt măsuri absolut esențiale, indiferent de mixul energetic ales;
- investițiile în modernizarea infrastructurii trebuie să demareze acum - orice amânare poate antrena costuri mai ridicate;
- pentru a ține sub control prețul la energie și a garanta siguranța aprovizionării cu energie, este vital să realizăm, până în 2014, o piață comună a energiei.

Toate scenariile depind de măsurile naționale de combatere a schimbărilor climatice. Chiar dacă nu urmărim decarbonizarea, rețelele energetice europene necesită investiții majore, pentru a înlocui infrastructura învechită (o parte din acestea a fost construită acum 40 de ani).

Investiții pentru viitor

Se estimează că prețul energiei electrice va crește până în 2030. De aceea, trebuie să investim în rețele „inteligente” de electricitate și în tehnologii îmbunătățite de producție, transport și stocare a energiei. Combinate cu finalizarea pieței comune a energiei, aceste măsuri ar trebui să asigure o scădere a prețurilor pe termen lung.

Caracterul durabil al investițiilor, locurile de muncă generate și reducerea gradului de dependență față de importuri vor compensa costurile.

Etapele următoare

În următorii ani, Comisia va elabora propuneri bazate pe foaia de parcurs - începând cu o serie de măsuri vizând piața internă, energia regenerabilă și siguranța nucleară, planificate pentru anul viitor.

Nu numai tarifele împiedică liberul schimb

Înlăturarea obstacolelor din calea comerțului între națiuni nu este importantă doar pentru exportatori, care ar putea astfel avea un acces mai bun al piețele străine, ci și pentru consumatori, care ar avea mai multe oportunități de a alege lucruri mai ieftine și de mai bună calitate. Deși liberalizarea pieței a redus tarifele în lume în ultima perioadă, rămân încă obstacole în calea relațiilor comerciale.

În cadrul Organizației Mondiale a Comerțului se reduc reciproc tarifele, se reglementează barierele netarifare, precum limitarea subvențiilor pentru export și se rezolvă dispute (guvernele pot da în judecată alte guverne, care nu respectă regulile Organizației).

Un raport parlamentar referitor la obstacolele din calea comerțului și a investițiilor, întocmit de Robert Sturdy (Conservatorii și Reformiștii Europeni, Regatul Unit), a fost dezbătut în plen pe 12 decembrie, la Strasbourg. Raportul examinează felul în care barierele netarifare pot afecta companiile europene.

- sectorul siderurgic european plătește din ce în ce mai mult pentru materiile prime, deoarece Rusia a crescut taxele la export pentru cupru și nichel.

- producătorii din UE s-au confruntat cu dificultăți persistente la înregistrarea și protejarea indicațiilor lor geografice în SUA, care consideră o serie de denumiri de vinuri europene drept „semi-generice” (de exemplu „Champagne”), în pofida posibilei afectări a reputației și a cotei de piață a acestor indicații
- timp de mai mult de un an, înregistrarea produselor cosmetice europene în China a fost aproape imposibilă, în special a celor care conțineau noi ingrediente, deoarece China nu dispunea de o definiție juridică adecvată a acestora din urmă și de orientări clare privind procedura ca atare.

Neînregistrarea produselor cosmetice din cauza imposibilității evaluării acestora poate fi justificată din punct de vedere al protecției sănătății. De aceea, raportul Sturdz cere Comisiei să facă o distincție clară între obstacolele netarifare nelocale care denaturează concurența și cele care răspund obiectivelor legitime de politică publică, mai ales în materie de sănătate și de protecție a mediului.

Reducerea obstacolelor netarifare nejustificate și a altor obstacole de reglementare aplicate de țările reprezentând principalii parteneri strategici ai UE, pe calea dialogului de reglementare, ar trebui să constituie una dintre prioritățile noii politici comerciale a UE, mai spune raportul parlamentar.

Ajutoare de stat: Comisia adoptă noi norme privind serviciile de interes economic general (SIEG)

În urma unor ample consultări publice, Comisia Europeană a adoptat un pachet revizuit de norme ale UE în domeniul ajutoarelor de stat pentru evaluarea compensației publice pentru serviciile de interes economic general (SIEG). Noul pachet clarifică principalele principii privind ajutoarele de stat și introduce o abordare diversificată și proporțională, cu norme mai simple pentru serviciile de interes economic general la scară restrânsă, cu un domeniu de aplicare local sau care urmăresc un obiectiv social, în același timp ținând seama mai bine de aspectele legate concurență în cazurile de mari dimensiuni.

Vicepreședintele Comisiei care răspunde de politica de concurență, dl Joaquín Almunia, a declarat: „Noul pachet SIEG oferă statelor membre un cadru mai simplu, mai clar și mai flexibil pentru susținerea furnizării de servicii publice de înaltă calitate pentru cetățeni, fapt cu atât mai necesar în contextul actualei perioade de criză. Datoria Comisiei este, bineînțeles, de a se asigura că întreprinderile cărora li s-au încredințat servicii de interes general nu beneficiază de

o supracompensare, protejându-se astfel competitivitatea activităților concurente și locurile de muncă și garantându-se utilizarea eficientă a resurselor publice limitate.”

Statele membre dispun de o mare libertate în ceea ce privește definirea serviciilor care sunt de interes general. Însă Comisia trebuie să se asigure că finanțarea publică acordată pentru furnizarea unor astfel de servicii nu denaturează în mod nejustificat concurența pe piața internă.

Noile norme, care înlocuiesc așa-numitul pachet „Monti-Kroes” din iulie 2005, clarifică noțiuni de bază precum „activitate economică” pentru a facilita aplicarea normelor atât la nivelul administrațiilor naționale, cât și al celor regionale sau locale.

Toate serviciile sociale sunt exceptate de la obligația de notificare a Comisiei, indiferent de valoarea compensației pe care o primesc. Serviciile în cauză trebuie să satisfacă „nevoi sociale legate de sănătate și îngrijiri pe termen lung, îngrijirea copiilor, accesul pe piața muncii și reintegrarea pe piața muncii, locuințe sociale, precum și îngrijirea și incluziunea socială a grupurilor vulnerabile”. Înainte, numai spitalele și locuințele sociale beneficiau de exceptare. Alte servicii de interes economic general sunt scutite cu condiția ca valoarea compensației să fie mai mică de 15 milioane EUR pe an.

Comisia propune, de asemenea, să stabilească o sumă minimă a compensației pentru toate celelalte servicii, considerându-se că măsurile cu o valoare sub acest nivel nu constituie ajutor. Valoarea de minimis în cazul SIEG va fi stabilită la 500 000 € pe trei ani, ceea ce va asigura reducerea birocrăției pentru SIEG la scară restrânsă. În primăvară se va adopta o decizie finală în acest sens.

Pe de altă parte, în viitor va exista un grad mai ridicat de control pentru celelalte servicii de interes economic general în cazul cărora sumele reprezentând compensații depășesc 15 milioane EUR pe an, iar potențialul de denaturare a concurenței pe piața unică este mai mare. Ori de câte ori este posibil, serviciile de interes economic general ar trebui încredințate prin intermediul unei proceduri deschise și transparente de licitație publică, pentru a garanta cea mai bună calitate, la cele mai mici costuri pentru contribuabilii care plătesc pentru servicii.

Informații suplimentare

Noul pachet este format din patru instrumente care se vor aplica în cazul tuturor autorităților (naționale, regionale, locale) care acordă compensații pentru furnizarea serviciilor de interes economic general.

O nouă comunicare, care clarifică conceptele de bază ale ajutorului de stat, relevante pentru SIEG, precum noțiunile de ajutor, SIEG, activitate economică, convergență între procedurile de achiziții publice și lipsa ajutorului etc.

O decizie revizuită, de exceptare a statelor membre de la obligația de notificare a Comisiei cu privire la compensațiile pentru serviciile publice acordate pentru anumite categorii de servicii de interes economic general. Domeniul de aplicare al exceptării se extinde de la spitale și locuințe sociale la o gamă mai largă de servicii sociale și se aplică un prag mai redus al compensației de la care este obligatorie notificarea în cazul celorlalte activități SIEG. Pragul de notificare a fost redus de la 30 de milioane EUR la 15 milioane EUR, ținându-se seama de preocupările părților interesate că, în baza plafonului utilizat anterior, multe contracte de mare anvergură în domeniile importante ale pieței interne nu intrau în sfera de control a Comisiei.

Un cadru revizuit pentru evaluarea sumelor importante reprezentând compensații acordate operatorilor din afara domeniului serviciilor sociale. Aceste cazuri trebuie notificate Comisiei și pot fi declarate compatibile în cazul în care îndeplinesc anumite criterii. Noile norme introduc, în special, o metodologie mai precisă pentru a stabili valoarea compensației, cerința ca statele membre să introducă stimulente privind eficiența în mecanismele de compensare, cerința de respectare a normelor UE în materie de achiziții publice și tratamentul egal al furnizorilor aceluiași serviciu atunci când se stabilește valoarea compensației. Mai mult, Comisia poate cere statelor membre să adopte măsuri de reducere a efectelor anticoncurențiale ale anumitor compensații care au un potențial deosebit de important de denaturare a concurenței pe piața internă.

O nouă propunere de regulament de minimis, conform căreia compensația sub un anumit nivel nu intră în sfera de aplicare a controlului ajutoarelor de stat, se preconizează că va fi adoptată în primăvara anului 2012, după o ultimă rundă de consultări.

Context

În 2003, Curtea Europeană de Justiție a pronunțat o hotărâre cu privire la evaluarea compensațiilor de serviciu public în contextul normelor UE privind ajutorul de stat (cauza C-280/00 Altmark Trans). Pentru a ține seama de această hotărâre, Comisia a adoptat primul pachet SIEG (cunoscut de asemenea, sub denumirea de „Pachetul Monti-Kroes”). Pachetul a intrat în vigoare în iulie 2005 și a precizat condițiile în care ajutorul de stat sub forma compensației pentru obligația de serviciu public este compatibil cu Tratatul CE (în prezent Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene).

În martie 2011, Comisia a lansat o amplă dezbatere pe tema revizuirii pachetului, care se va încheia la sfârșitul anului 2011. În septembrie 2011, Comisia a consultat părțile interesate cu privire la propunerile de noi norme. Comisia a primit contribuții importante de la statele membre, instituțiile europene și părțile interesate. Ulterior, proiectele au fost revizuite pentru a se ține seama de observațiile părților interesate.

Promovarea drepturilor cetățenești

Cunoscându-ne drepturile de cetățeni europeni, putem profita mai bine de avantajele oferite de acest statut, cum ar fi posibilitatea de a trăi și munci în altă țară a Uniunii.

Multe persoane nu își cunosc îndeajuns drepturile care le revin în calitate de cetățeni europeni, ceea ce le împiedică să și le exercite efectiv. Rezultatele unui sondaj realizat în 2010 arată că doar 43% din cei chestionați cunoșteau semnificația sintagmei „cetățean al Uniunii Europene”, în timp ce aproape jumătate considerau că „nu sunt bine informați” în legătură cu drepturile lor.

Prin Programul „Europa pentru cetățeni”, UE dorește să îi facă pe aceștia să fie mai conștienți de drepturile pe care le au și să dezvolte sentimentul identității europene.

Actualul program, cu durata de 7 ani, se încheie în 2013. Pentru următoarea rundă de finanțare, până în 2020, Comisia propune orientarea bugetului său de 228 de milioane de euro către promovarea unei mai bune înțelegeri a UE, a valorilor, istoriei și culturii sale comune.

De asemenea, fondurile îi vor ajuta pe cetățeni să se implice în activități civice, prin participarea la dezbateri și discuții pe tema impactului pe care deciziile UE le au asupra vieții lor cotidiene.

Un exemplu îl constituie sprijinul oferit, prin acest program, proiectelor de înfrățire a orașelor. Astfel se finanțează consolidarea relațiilor dintre municipalități, care sunt ajutate să realizeze proiecte comune la nivel local.

Apărarea drepturilor cetățenilor

Creșterea gradului de conștientizare face parte din strategia Comisiei de apărare a drepturilor cetățenești în toată Uniunea, pe lângă aplicarea mai eficientă și simplificarea modalităților de punere în practică.

Un raport asupra cetățeniei, realizat în 2010, a identificat principalele obstacole cu care se confruntă oamenii când încearcă să își exercite drepturile și 25 de măsuri prin care UE ar putea să le înlăture.

Multe dintre aceste măsuri au fost luate deja. De exemplu, săptămâna aceasta, Comisia a făcut o propunere de consolidare a dreptului de a beneficia de protecție consulară în străinătate. O altă propunere recomandă modalități de soluționare, la nivel transfrontalier, a problemelor legate de impozitul pe succesiune.

Ce este cetățenia europeană?

Fiecare cetățean al unei țări din UE este și cetățean al Uniunii. Pe lângă drepturile de care beneficiază la nivel național, mai are și alte drepturi garantate de tratatele UE și de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

Cetățenia le oferă tuturor dreptul de a trăi, munci, călători și face cumpărături în oricare din cele 27 de state membre, ca și când s-ar afla în propria țară.